

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 17. Mortis memoria frænum superbiæ. Ex Veteri. Ex Novo, & Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

parentum complexus, fororum blanditias. Mors mihi unicum solatium; u i puero parentes, & sorores. Origenes: ut pueri parentes consolatores habent; sic ego mortem, & putredinem. Fortè amplius accipitur hic locus de passionibus animi; quæ non modò finiuntur in morte, verùm & mortis memoriâ domantur. Quiritatur infans, ingemiscit, flet, vel levi de causâ: parens flentem in brachia suscipit; soror ludicrò, aut crepitaculò, adblauditur. mox subsidit ploratus; fletus in risum vertitur. Et quispiam delicatior sui studiò infans, puerilibus desideriis huc illuc distrahitur. si ille in terram, in pulverem, in sepulchrum, memoriâ fixerit, illicò conquiescet. Fernandus in c. 3. Gen. Sect. 9.

Notum fac mihi Domine finem meum Pl. 38. Non ignorabat se moriturum; nec peribat, ut illi Deus diem obitus sui revelaret: sed ut ita metu mortis cor ejus tangeret; ut sic correctus vitam rectè institueret; paratùsque semper esset, ut cum venit Dominus, & pulsaverit januam; confestim aperiret. Diez. auxilium Dei.

Abiecit vestimentum suum à se, & induit saccò, & sedit in cinere. Jon. 3. 6. Nihil prodest, quòd homo per memoriâ mortis in cinere humiliatur; nisi vestimentum veteris conversationis abjiciatur; & saccus pœnitentiæ assumatur, S. Bonavent. l. 1. tit. Cin.

Ex Novo.

Potens est Deus, de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. Luc. 3. 8. Et unde vis tanta? Sequitur: *jam enim securis ad radicem arboris posita est.* Oliva l. 11. Strom. §. Erunt signa in sole &c.

Hæc cum dixisset expuit in terram &c. Joan. 9. 6. solò verbò poterat eum curare; cur lutum, rem humanò judicìo aded contrariam, oculis imponit? Nota mysterium: nonne vestis rudis, si lacera est, rudi etiam commissurâ refarcitur? si verò purpurea; pannò purpureò? sic fecit hic Dominus: terreum hominem terrâ curat. Tu ô peccator, qui confisus es, vis refarciri? volo. Quia erga terra, & lutum es; lutò, & terrâ, te refarci. reminiscere, te lutum esse; & hodie, vel crâs, in pulverem convertendum. Diez. f. 4: D. 4. Quadr.

Solvite eum, & finite abire. Joan. 11. 44. Meditatio mortis fidissimus dux ad vitam. Non ad sui sequelam invitat redivivum hominem Salvator, ut Matthæum &c. sed liberam abeundi dat facultatem: *finite abire.* Sciebat enim, hominem memoriâ mortis septum non perditum iri. Bæza t. 2. l. 8. c. 3. §. 44.

Non regnet peccatum in vestro mortali corpore. D. 6. 12. Satis erat dicere, in vestro corpore; addidit *mortali*: quia difficilè regnat peccatum, in quibus mortis memoria. Incert. Auth.

Ex Patribus, & aliis.

Facilè contemnet omnia, qui se semper cogitat esse moriturum. S. Hieron. ep. 103. singulare contra omnia mala remedium est, mortis memoria, S. Bernardus de modo vivendi.

Nihil tam revocat à peccato, quàm frequens mortis cogitatio. Idiota l. 5. contempl. c. 4.

Ita vive, ut si diem quotidie agas ultimum; & non peccabis. B. Iſaias Abb. or. 9.

Albertus M. docet lib. de vegetabilibus: corvum non redire ad nidum, si in eo ponatur cinis, aut pulvis vitri. Sic dæmon fugit à nido cordis nostri, si in eo posita sit memoria cineris, & pulveris, in quem convertendum est vitrum, id est, homo fragilior vitrò. Cornelius in Thren. 1. 9.

Sicut latrones timent, & fugiunt, faciem judicis, sic vitia memoriâ mortis. S. Bonavent. diata sal. sept. c. 36.

De peccatore dicitur Th. 1. 9. *sordes ejus in pedibus*, id est, in affectionibus; quia non est recordatus finis sui. Id. ib.

Confessarius scelerato pœnitentiâ injunxit, ut comicaretur mortuos ad sepulturam: quod cum sæpius faceret, compunctus est, & conversus. Broymard. Mortis memoria.

§. XVI.

Mortis oblivio.

Nè forte moriamur. Gen. 3. 3. Dubitavit mulier de comminatione mortis; atque ideo, metu omni positò, ad peccandum profiliit. Sed licet illa insanierit; eò nos tamen incusabit nomine; quòd nondum experta fuerit mortem. At nos, qui nihil tam quotidianum, & tam cerum, & contestatum oculis, usurpamus, quàm mori, quàm mortuos: & nihilominus sic vivimus, sic ædificamus, sic lucris inhiamus, sic peccamus; quasi nunquam morituri. Fernandus hic.

Paucitatem dierum meorum nuntia mihi. Pl. 101. 24. Juxta S. Gregor. in Pl. pœnit. sensus est iste: fac, meminerim brevitatis vitæ meæ. Nihil notum magis, quàm brevem esse vitam, cur ergo id doceri petit, ut rem difficilem? quia amore vitæ avertit homo eam memoriâ. Longa nostra desideria increpat vita brevis: in cassum multa portantur, cum juxta est, quòd pergitur. S. Gregor. hom. 32. in Evang. Pinna. Ethol. 118.

Quid clamabo? omnis caro fœnum. Il. 40. 6. Quid certius? quid magis clamat quotidiana experientia? & tamen obsurdescunt ad hanc vocem homines. ideo id iis inclamandum. Id. ibid.

§. XVII.

Mortis memoria frænum superbiæ.

Ex Veteri.

Leviici 1. 16. Jubebat Dominus plumas avis, quæ illi offerebatur, in cineris locum conjici ad partem orientalem. Elevant in altum divitiæ, honores, nobilitas, velut avis plumas suas. Vult Dominus, ut hæc omnia conjicias incineris locum, qui sepultura est: ubi mox videas ortum tuum; nihil aliud, quàm cinerem, & à cinere, esse. Stella in Luc. 7. 11.

Moses servus meus mortuus est; surge, & transi Jordanem istum. Jos. 1. 2. In quid mortis

mortis memoria, cum Josue ad culmen imperii evehitur? mortis recordatione deprimendus est tumor dignitati cognatus. Naxera hic.

Hoc tibi signum, quia unxit te Deus in principem: cum abieris hodie à me, inventies duos viros juxta sepulchrum Rachel. 1. Reg. 10. 1. 2. ad sepulchrum misit regimen auspicatorum: & post sepulchri aspectum adhuc labitur Saul: ergo reprobis morietur. Alvarez. Illustr. 77.

Et egressus est Goliath. &c. 1. Reg. 17. 4. Lapis unus tantam evertit molem. Sed lapis esse debet de torrente. v. 40. *elegit sibi quinque impidissimos lapides de torrente.* Obijce exprobranti tibi felicitati, & fallui, humanarum rerum defluxum: dicitur: torrens obarmavit me. Nonne vermiculus opacam prophetæ haderam, virentemque, morsu unò erofit? Jon. 4. 7. Sola memoria mortis florentem voluptatem arefacit. Præsertim autem arroditur hedera vermiculo diluculi: id est, si cogitemus rerum fragilitatem tantam; ut in exortu non procul sint ab occasu. Olival. 3. Strom. hic.

Spiritus meus attenuabitur. Job. 17. 1. Juxta Gregor. l. 13. mor. c. 15. Spiritus superbiam designat. id est, Spiritus superbos facile deponam. Quò mediò? *dies mei breviabuntur; & solum mihi superest sepulchrum.* id est, mente volvam, quam proximè mihi inflet dies mortis; & spiritus altus subfidet. Pinna Eth. 98.

Non est respectus morti eorum &c. ideo tenuit eos superbiâ, aperti sunt iniquitate &c. Pl. 72. 4. 6. S. Hieron. quòd non cogitaverint de morte sua, ideo tenuit eos superbiâ.

Auferes spiritum eorum, & deficiet, & in pulverem suum revertentur. Pl. 103. 29. id est, si cogitent, quòd cinis sint; facile tumentes spiritus deponent. Pinna Eth. 98.

Sum quiaem & ego mortalis homo. Sap. 7. 1. Dicte, contra superbiam efficax esse remedium, memoriam mortis. Cornelius in Act. 14.

De excessu misit ignem in ossibus meis; & erudit me. Thren. 1. 13. Ignem utique lamentabilem; ignem non lucentem, sed conflagrantem; exsiccantem, devorantem. Ignis iste mortalis conditio est; quâ virilis juvenus paulatim desiccata in aridum contrahitur, atque arrugatur senium; tandemque, omni humore consumptò, solvitur, atque dissipatur, in favillam, & cinerem. Attamen hoc igne *erudit me;* ut discerem non superbiere; ut scirem incedere demissò capite, ut intelligerem, quòd Adam noluit intelligere; scilicet me non Deum, sed pulverem, esse. S. Rupertus hic.

Ex Novo, & Patribus.

Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra-ubi tinea demolitur. Matth. 6. 19. Tinea, purpurea vestis mors, homines efficit à superbiâ cadere: flocci enim facit honores, qui cogitat se brevi moriturum. Escobar t. 3. Lign. vitæ l. 1. Sect. 2. Obs. 7.

Quam, cum impleta esset, educentes, & secus litus sedentes. Matth. 13. 47. Cur nullo *Polyanth. Sacr. Tom. II.*

la secus litus sedentibus in electione fallacia? quando homines sæpe cœcatis affectibus ita luduntur, ut pretiosis præferant vilia. Galfridus: litus, in quo pilces ab invicem separantur, est vitæ præsentis occasus: quia ibi omnis fluctus humanæ superbiæ frangitur; ibi detumescit, & deficit; quidquid aurâ transitorie prosperitatis inflatur. Naxera in Jos. 24. §. 3.

Occurrit de monumentis homo in spiritu immundo-clamans voce magnâ dixit: quid mihi, & tibi, Jesu? Marci 5. 2. 7. denique expetiit legio illa in gregem porcorum misit. v. 12. Qui Deificam sedem expetierat; jam humilis adorat; jam ad porcorum gregem immittit præcatur. Unde superbissimo hæc humilitas? domicilium habebant in monumentis. Escobar t. 3. Coll. Chr. l. 1. obs. 7.

Dicebant excessum. Luc. 9. 31. Quorsum in summa gloria, mortis, & excessus, memoria? Docet locus, reges, principes, divites, in media Mundi hujus gloria meminisse mortis. Excedent omnes è vita, è Mundo, è gloria; tollent secum nihil, *opera illorum sequuntur illos.* Apoc. 14. 13. deserunt cætera. Sicut aqua diluit vinum; sic mortis memoria diluit felicitatem; nè mentem à virtutis flatu deturbet. Barradius D. 2. Quadr. tom. 2. Luc. 10.

Qui terram, & cinerem, esse se novit, post paululum in pulverem dissolvendum; nunquam superbiâ elevabitur. S. Hieron. in ep. ad Ephes. c. 4.

Sufficit vel solus urnæ aspectus ad eum deprimendum, qui est valde insolens. S. Chrystost. in Pl. 123.

Mare. Lem. Franant arene. S. Petrus Dam. Opusc. 15. c. 23. superbiæ Spiritus inflat? sepulchrum ad mentem redeat: necessariò illic rigida cervicis tumorem premimus; ubi cinerem nos proculdubio, pulveremque pensamus. Picinelli.

§. XVIII.

Mortis memoria est motivum justitiæ, restitutionis.

Mors aqua est, & in morte æquitas observanda. Eam fortè ob causam Patriarchæ filiorum suorum benedictionem, non solum in senilem ætatem, sed etiam in horam mortis proximam differebant. Ità Il. Gen. 27. 1. Jacob. Gen. 49. 2. Moyse Deut. 33. 1. Tobias Sen. 14. 5. quia scilicet, de sua integritate in vita quodammodo diffidentes, se ad id tempus reservabant; in quo, morte urgente, ad æquitatem servandam etiam inviti traherentur. Mendoza in 1. Reg. 1.

Senuisti, & longævus es &c. Jos. 13. 1. *& nunc divide terram &c.* v. 7. q. d. mortis recordatione antehabita aggredere ad dividendum: ut, sicut mors æquissima est in omnes; ita tu ejus æquitatem in distributione imiteris. Id. ib.

Inventies duos viros juxta sepulchrum. 1. Reg. 10. 2. Prudenter monet de monumento muliebri, cum regnum pollicetur: ut princeps, mortis memor, curet magistrâ æquitate. Velloso in Judith 4. 16.

S

§. XIX.